

22. 9. 2016

VeźmĚte, prosĚme, na vĚdomĚ, Źe text ělĚnku odpovĚdĚ platnĚ prĚvnĚ ťpravĚ ke dni publikace.

NoĉnĚ klid a moŹnostĚ obcĚ k jeho ochranĚ (spolu s malou poznĚmkou k rozhodovĚnĚ ŤstavnĚho soudu)

PrĚvnĚ regulace ochrany pĚed naruŹovĚnĚm noĉnĚho klidu proŹla pomĚrnĚ zajĚmavĚm vĚvojem, kterĚ byl zdatnĚ ovlivĚovĚn jednak ŤstavnĚm soudem a jeho pĚstupem k obecnĚ zĚvaznĚm vyhlĚškĚm obcĚ a jednak i zĚkonodĚrcem a jeho ťpravami zĚkona ě. [200/1990](#) Sb., o pĚstupcĚch.

JUDr. VojtĚch MihalĚk
advokĚt

JiŹ dlouze platĚ jednoduchĚ pravidlo: Kdo poruŹĚ noĉnĚ klid, spĚchĚ pĚstupek (neboť se dopustĚ jednĚnĚ nesouladnĚho s veĚejnĚm poĚrĚdkem). Za tento pĚstupek pak pochopitelnĚ mŹŹe dle zĚkona o pĚstupcĚch mimo jinĚch sankcĚ bĚt uloŹena pokuta (dle novelizacĚ pťvodnĚ 1 000 KĚ, poslĚze 5 000 KĚ a koneĉnĚ 10 000 KĚ dle aktuĚlnĚ prĚvnĚ ťpravy). AŹ do 14. 1. 2013 jsme se vĚcera informacĚ z textu pĚedmĚtnĚho prĚvnĚho pĚedpisu nedozvĚdĚli, poslĚze byl pouze doplnĚn struĉnĚy odstavec (§ 47 odst. 3), kterĚm byla vĚslovnĚ stanovena doba noĉnĚho klidu, a to od 22.00 hod. do 6:00 hod. TĚmto zakotvenĚm v prĚvnĚm pĚedpisu byl respektovĚn dlouhodobĚ odbornĚ nĚzor prezentovĚnĚy zejm. v judikatuĚe soudť a v rozhodnutĚch sprĚvnĚch orgĚnť, a zĚroveĚn i laickĚy pohled na tento institut, kterĚy je ve spoleĉnosti obecnĚ pĚjĚmanĚy. DĚle bylo obcĚm dĚno vĚslovnĚ zmocnĚnĚ, aby ve vĚjĚmeĉnĚch pĚĚpadech, zejm. pĚi poĚrĚdĚnĚ slavnostnĚch ěi jinĚch akcĚch byl noĉnĚ klid vymezen dobou kratŹĚĚ ěi ŹĚdnou. Toto obec mŹŹe stanovit vĚluĉnĚ obecnĚ zĚvaznou vyhlĚškou, kdy jeŹtĚ do 30. 9. 2015 byla prĚvnĚ ťprava liberĚlnĚjŹĚĚ, neboť ke zmĚnĚ doby noĉnĚho klidu mohlo dojĚt i rozhodnutĚm vydanĚm prĚvĚ na zĚkladĚ tĚto vyhlĚŹky. Takto mohla bĚt zmocnĚna napĚ. rada obce.

I pĚes ťpravu tĚto problematiky v zĚkonĚ o pĚstupcĚch obce standardnĚ otĚzku veĚejnĚho poĚrĚdku a s tĚm spojenou ochranu ve svĚch obecnĚ zĚvaznĚch vyhlĚškĚch řeŹily, kdy zejm. stanovovaly povinnosti a omezovaly ěinnosti, kterĚ by k naruŹenĚ veĚejnĚho poĚrĚdku v tomto smĚru mohly vĚst. (Nejen) ŤstavnĚ soud se pak ěasto dostal do konfrontace s tĚmito pĚedpisy, kdy s ohledem na stĚlost prĚvnĚ ťpravy (vyjma vĚŹe uvedenĚho vĚslovnĚho stanovenĚ doby noĉnĚho klidu a zmĚn vĚŹe sankce za jeho poruŹenĚ) z jeho zĚvĚrť mŹŹeme vychĚzet i dnes.

V prvĚ řadĚ je tĚeba zdťraznit, Źe mezi laickou veĚejnostĚ ěasto opakovanĚy nĚzor, Źe k potrestĚnĚ pachatele poruŹujĚcĚho noĉnĚ klid (zejm. co se provozovatelť rťznĚch pohostinstvĚ tĚĉe) je tĚeba provedenĚ mĚření hladiny hluku, jehoŹ vĚsledkem bude dosaŹenĚ urĉitĚho poĉtu decibelť po jistou dobu, je nĚzorem mylnĚm. PlatĚ totiŹ jednoznanĉnĚ, Źe *pĚesnĚ mĚření hluku, zpťsobenĚho*

nestandardním a nahodilým jednáním fyzické osoby rušící noční klid, je zpravidla objektivně i metodologicky zcela nemožné. V případě rušení nočního klidu se měření intenzity hluku neprovádí. Jeho přiměřenost nebo nepřiměřenost posuzuje správní orgán sám na základě získaných podkladů (např. na základě svědectví zakročujících strážníků, policistů nebo dalších svědků) (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 8. 2013, č.j. 1 A 12/2012-34). Tato od rušení nočního klidu poněkud odlišná otázka je řešena v zákoně č. [258/2000](#) Sb., o ochraně veřejného zdraví, a prostřednictvím v něm obsaženého měření míry hluku orgánem k tomuto příslušným. Jeho smyslem je ochrana a podpora veřejného zdraví (zdravotního stavu obyvatelstva a jeho skupin) a snižování hluku z hlediska dlouhodobého průměrného hlukového zatížení životního prostředí. Lze tedy říci, že cíl regulace je zde užší, protože je zaměřený pouze na ochranu před hlukem, který svou velkou intenzitou a délkou trvání hlukové zátěže může ohrozit zdraví obyvatelstva. Cílem této regulace tedy není hluk jednorázový, méně intenzivní, který však může narušit veřejný pořádek a soužití v obci. Podle § 32 zákona o ochraně veřejného zdraví, nesmí hluk z provozoven služeb a hluk z veřejné produkce hudby (například koncert, taneční zábava, artistická produkce s hudbou) překročit hygienické limity upravené prováděcím právním předpisem. Pokud jde o provozovny služeb, i zde jde o dlouhodobější činnosti, produkující zvýšenou hlukovou zátěž, škodlivou (resp. potenciálně škodlivou) pro veřejné zdraví, nikoli o jednorázový hluk narušující veřejný pořádek a občanské soužití v obci (i když nepochybně i takový následek může tento hluk způsobovat). Pokud jde o veřejné produkce hudby, může jít již o jednorázovou akci. Důvod, pro který zákon o ochraně veřejného zdraví tyto činnosti reguluje, je však zřejmě dán vyšší intenzitou hlukové zátěže spojené s takovou produkcí, která může ohrozit veřejné zdraví, než rizikem narušení veřejného pořádku a občanského soužití. I když se tedy cíle právní regulace veřejných produkcí hudby v obou uvažovaných normách přibližují, ani zde se zcela nepřekrývají. Zde se tak projevují odlišné cíle právní regulace podle zákona o ochraně veřejného zdraví na straně jedné a § 47 přestupkového zákona a § 10 písm. a) a písm. b) zákona o obcích na straně druhé. Skutečnost, že je otázka hluku regulována zákonem č. [258/2000](#) Sb., tedy bez dalšího nevylučuje regulaci vyhláškou, vydanou v rámci samostatné působnosti obce.[1]

Důležitou otázkou, která byla justicí řešena, je možnost obcí omezit obecně závaznými vyhláškami veřejné hudební produkce, příp. stanovit rozsah otevírací doby zařízení, ve kterých obvykle dochází k setkávání lidí, které je spojeno s nadměrným hlukem (hospody, bary, kluby, herny, diskotéky, restaurace apod.). Obecně se k této problematice Ústavní soud vyjádřil např. v nálezu ze dne 5. 12. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 41/04, dle kterého *samostatná působnost obce je vymezena v § 35 zákona o obcích. Obec je limitována mezemi své působnosti vymezené zákonem, nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákonné úpravě, a nemůže upravovat záležitosti, které jsou již upraveny předpisy práva veřejného nebo soukromého. Účelem a funkcí obecně závazných vyhlášek je samostatná správa vlastních záležitostí obce. Nelze je tedy spatřovat v pouhé volné reprodukci zákonů, týkajících se úkolů státní správy, či dokonce v normování této oblasti. V případech, kdy obec vystupuje jako subjekt určující pro občana povinnosti jednostrannými zákazy a příkazy, tj. jestliže vydává obecně závaznou vyhlášku, jejímž obsahem jsou právní povinnosti, může tak činit jen v případě výslovného zákonného zmocnění, neboť je vázána čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Základním zákonným zmocněním je pro obce v tomto směru § 10 zákona o obcích. Podle tohoto ustanovení může obec obecně závaznou vyhláškou ukládat povinnosti pouze v tam uvedených taxativně vymezených oblastech, anebo stanoví-li tak zvláštní zákon. Ústavní soud pak ve svém nálezu ze dne 25.8.1998 (sp. zn. Pl. ÚS 14/98) dospěl k jednoznačnému závěru, že obce nebyly zmocněny k uvedenému omezování provozní doby a zároveň ani k regulaci místa a doby konání veřejných hudebních produkcí, neboť omezení podnikatelské činnosti je svěřeno výlučně zákonodárci (čl. 26 odst. 2 Listiny).*

Obec Těrlicko ve své vyhlášce č. 3/2003 (konkrétně v čl. 9 odst. 4) stanovila povinnosti provozovatelům hostinských zařízení, kdy tito zodpovídají za to, že provozem těchto zařízení nebude

narušován noční klid. I toto ustanovení bylo Ústavním soudem zrušeno, a to s odkazem na § 30 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve kterém je provozovatelům objektů, jejichž provozem vzniká hluk, povinnost technickými, organizačními a dalšími opatřeními zajistit, aby hluk nepřekračoval hygienické limity upravené prováděcím právním předpisem. Ústavní soud tedy postupoval v souladu s výše uvedeným závěrem – je-li určitá otázka regulována obecně zákonem, není pro místní úpravu již v této oblasti prostor. Obec Česká Velenice šla ještě dále, kdy ve své vyhlášce č. 2/2005 omezila provozní dobu hostinských provozoven, heren a obdobných provozoven služeb, a to od 6:00 hod. do 24:00 hod. (bez dalšího rozlišení např. na pracovní a nepracovní dny). Tato část vyhlášky byla Ústavním soudem zrušena (nálezelem ze dne 8. 6. 2010, Pl. ÚS 58/05), a to s odkazem na kolizi s právem podnikat a vykonávat jinou hospodářskou činnost dle čl. 26 odst. 1 Listiny. Regulace obsažená v napadeném ustanovení vyhlášky představuje omezení práva podnikat a vykonávat jinou hospodářskou činnost, takové omezení musí být však dle čl. 26 odst. 2 Listiny stanoveno zákonem. Za situace, kdy absentuje výslovné zákonné zmocnění obce k regulaci provozní doby hostinských provozoven, které bylo v minulosti (do 30. 9. 2003) obsaženo v § 96 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, nelze základ pro vymezení působnosti shledávat v extenzivním výkladu § 10 písm. a) zákona o obcích, jímž by se působnost obce dostala do kolize s čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Na druhou stranu však Ústavní soud opakovaně dospěl k závěru, že regulace veřejné produkce hudby totožným způsobem ústavně konformní je (tato je nepochybně způsobilá vést ke sledovanému účelu, jímž je konkrétně ochrana veřejného pořádku před negativními důsledky hlučných činností).

Již 2. 11. 2010 (tedy přibližně 5 měsíců po vydání předchozího nálezu) Ústavní soud dospěl ke zcela odlišnému závěru. *Za situace, kdy úprava v obecně závazné vyhlášce obce směřuje primárně k "zabezpečení veřejného pořádku v širších dimenzích, do nichž spadá právo občanů na ochranu soukromí, nerušené užívání jejich domovů, dobré soužití, jakož i uspokojení jejich oprávněných zájmů a potřeb, přičemž provozováním hostinské činnosti v nočních hodinách může docházet k narušování veřejného pořádku, má obec možnost na základě zmocnění vyplývajícího z § 10 zákona o obcích a čl. 104 Ústavy, stanovit povinnosti subjektům tuto činnost provozujícím, a to včetně povinnosti spočívající v omezení provozní doby v nočních hodinách. Ústavní soud tedy nevylučuje, že obce mohou na svém území regulovat provozní dobu hostinských (a obdobných) zařízení a určitým způsobem tak omezit právo provozovat hospodářskou činnost dle čl. 26 Listiny v zájmu ochrany jiných ústavně zaručených práv.*[2] V tomto případě Ústavní soud posuzoval ústavnost obecně závazné vyhlášky města Břeclav č. 5/2008. Tato obec stanovila konec provozní doby hostinských provozoven ve dnech předcházejících dnu pracovního klidu na 24.00 hodin, v ostatních dnech na 22.00 hodin, přičemž počátek provozní doby je každý den nejdříve v 6.00 hodin. Předmětná vyhláška byla sice pro neurčitost v ní použitých pojmů zrušena, nic to však nemění na konečném verdiktu Ústavního soudu, že *stanovením provozní doby hostinských zařízení v obecně závazné vyhlášce obec (Břeclav) nejednala ultra vires, tj. nejednala mimo věcnou působnost zákonem jí vymezenou a rovněž nezneužila jí zákonem svěřenou pravomoc a působnost.*

Shrnuto a podtrženo. Obce mohou dle Ústavního soudu regulovat provozní dobu hostinských zařízení, a omezit tak svobodu podnikání, a to za účelem ochrany jiných základních lidských práv a svobod (např. soukromí). Zároveň pak výše uvedené řádky mohou uklidnit všechny ty, k jejichž právní otázce Ústavní soud doposud nevyslovil „správný“ názor, neboť ten aktuální může být do půl roku diametrálně změněn.

JUDr. Vojtěch Mihalík,
advokát

[JUDr. Vojtěch Mihalík, advokát](#)
[Náhrada škody po státu](#)

J. Palacha 121/8
690 02 Břeclav

Tel.: +420 721 874 100
e-mail: mihalik@akmihalik.cz

[1] Nález Ústavního soudu ze dne 22.4.2008, sp. zn. Pl. ÚS 35/06
[2] Nález Ústavního soudu ze dne 2.11.2010, sp. zn. Pl. ÚS 28/09

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)